

Dossier “Veilig moederschap”

Dit dossier is een informatieproduct van de afdeling [Information & Library Services](#) van het [Koninklijk Instituut voor de Tropen](#) en het Nederlandse kennis- en adviescentrum voor burgerschap en internationale samenwerking [NCDO](#). Het is bijgewerkt tot en met augustus 2010 en wordt niet langer geactualiseerd. Het is mogelijk dat bepaalde weblinks niet langer werken. Oorspronkelijk was het dossier een webdocument van meerdere pagina's. Een overzicht van alle ILS dossiers op het gebied van gezondheid, gender, lokaal bestuur, cultuur en duurzame economische ontwikkeling staat op <http://www.kit.nl/4733>.

Editor: Minke Valk

Last update: 12 August 2009

Scope.....	1
KIT's involvement.....	1
Wat doet het KIT tegen moedersterfte	2
Resources.....	2
Over veilig moederschap/moedersterfte (safe motherhood/maternal mortality):.....	2
Over verloskundigen/About midwives:	3
Facts and figures	3

1. Scope

Millenniumdoel 5: het percentage vrouwen dat in het kraambed sterft, is vóór 2015 met driekwart verminderd ten opzichte van 1990

Dit dossier is gepubliceerd ter gelegenheid van de tweede **Moedernacht** in 2008. Moedernacht is een avond met debat over veilig moederschap en de centrale rol en belang van verloskundigen. De eerste Moedernacht werd mede georganiseerd door MYBODY, AMREF Flying Doctors, Cordaid Memisa, Het Koninklijk Instituut voor de Tropen, Share-Net en NCDO.

2. KIT's involvement

KIT en gezondheidsbeleid voor moeders

Hoewel de moeder- en kindzorg in lage inkomenslanden steeds meer aandacht krijgt, lijkt Millenniumdoelstelling 5 - veilig moederschap - ver weg. Er bestaan nog steeds grote verschillen tussen moeders in westerse landen en

moeders in ontwikkelingslanden, en tussen moeders onderling in een land. In 2006 heeft het KIT het Ministerie van Buitenlandse Zaken ondersteund bij de inventarisatie en analyse van mondiaal gezondheidsbeleid voor moeders. Het rapport 'Mapping maternal health: A concise inventory and analysis of maternal health policies at global level' beschrijft mandaten en strategieën van de Verenigde Naties en andere organisaties, de planstatus en beschikbare fondsen (Bron: [Jaarverslag 2006 Koninklijk Instituut voor de Tropen](#)).

Wat doet het KIT tegen moedersterfte

Het KIT draagt via onderzoek en advies in verschillende ontwikkelingslanden bij aan het verbeteren van veilig moederschap. Op dit moment onder andere in Jemen, en eerder in Nepal en Mozambique. Het KIT houdt hierbij rekening met de leefomgeving en de leefomstandigheden van mensen. Zo krijgen lokale vrouwenorganisaties, werkers in de zorg en belangrijke vertegenwoordigers van een dorp een rol in de gezondheidsprogramma's die het KIT opstelt. Op die manier wordt het draagvlak voor veranderingen vergroot.

Ook doet het KIT biomedisch onderzoek naar veilig moederschap. Onlangs kreeg het instituut een subsidie van 65.000 euro van MalariaNoMore Nederland, voor onderzoek naar malaria en zwangerschap.

3. Resources

Hieronder treft u een selectie van full-text, elektronische publicaties. De KIT Library Queries onderaan deze pagina bieden literatuur op een 3-tal thema's binnen de collectie.

Over veilig moederschap/moedersterfte (safe motherhood/maternal mortality):

- Midwives are being trained in the least developed, MediaGlobal, 16 May 2009
- Maternal and newborn health. State of the World's Children 2009. Unicef, 2008
- Extending coverage of maternal health care through the National Health Insurance Authority in Ghana: lessons from the Impact evaluation of the free delivery care policy. Impact Briefing Note: June 2008
- Verslag interactieve werkbijeenkomst moedersterfte, 24 mei 2008, COS Noord Holland
- Moeder- en kindzorg in Afghanistan, COS Noord Holland
- Maternal survival toolkit, CHANGE (website)
- Cash on delivery, Development Magazine
- Progress for children: a report card on maternal mortality. UNICEF, 2008
- A perilous journey: the obstacles to safe delivery for vulnerable women in Port-au-Prince. MSF Briefing Paper 2008 (Bron: website Artsen zonder Grenzen)
- Extra thema: moedersterfte - 2 verhalen over moederschap in Kirgizië en Swaziland. Internationale Samenwerking 2008 04
- Veilig moeder worden, overal; en Verloskunde in arme landen moet beter - 2 artikelen. Cicero, 2008 02, p. 4-6
- World Health Statistics 2008. WHO, 2008, 115 p.
- State of the World's Mothers 2008: Closing the survival gap for children under five. Save the Children, 2008, 56 p.
- Reducing maternal deaths: evidence and action. DFID's maternal health strategy. Second progress report, 2007, 26 p.

- Maternal mortality in 2005. Estimates developed by WHO, UNICEF, UNFPA, and The World Bank, WHO, 2007, 48 p.
- Tracking progress in maternal, newborn & child survival. The 2008 Report. UNICEF, 2008, 111 p. (download full report or by chapter)
- Achieving the Millennium Development Goal of improving maternal health: determinants, interventions and challenges by E. Lule et al. World Bank, 2005, 90 p.
- Accelerating progress towards achieving the MDG to improve maternal health: a collection of promising approaches by G. Nanda, K. Switlick and E. Lule, World Bank, 2005, 174 p.
- Into good hands: progress reports from the field. UNFPA, 2004, 24 p.
- Maternal mortality update 2004: delivering into good hands. UNFPA, 2004, 32 p.
- Accelerating progress towards Millennium Development Goal 5: no woman should die giving life. UNFPA, 2008, 14 p.
- World health report 2005: make every mother and child count. WHO, 2005, 243 p. (full report and by chapter).

Over verloskundigen/About midwives:

- Health-Mexico: Training professional village midwives, May 6, 2009, IPS
- Een dag uit het leven van Fatoumata Sanogo Coulibaly (50), verloskundige in Bamako, Mali. ISOnline, 2009, no. 1
- New plan to save women's lives in Laos, UNFPA, feature story, 5 Jan 2009
- Midwife training programme aims to reduce maternal mortality in Afghanistan. UNICEF, 2009
- Encouraging women to use professional care at childbirth, Briefing Paper 2 (November 2008), Towards 4+5 Research Programme Consortium
- Oplossing 8: gezondheidszorg. In: 9 Oplossingen, Onze Wereld (2007)11, p. 72-76
- More than midwifery, by Barbara Kühlen. Article in D+C 09(2008)
- Entry into this world: who should assist? Birth attendants and newborn health by I. Narayanan et al. BASICS II, 2004, 12 p.
- Evaluating skilled care in Burkina Faso. IMMPACT Factsheet 2007, 2 p.
- Global action for skilled attendants for pregnant women. WHO, 2002, 34 p. (full report and by chapter)
- Making pregnancy safer: the critical role of the skilled attendant. A joint statement by WHO, ICM and FIGO. WHO, 2004, 24 p.
- Testing approaches for increasing skilled care during childbirth: key findings. The Skilled Care Initiative. Technical Brief October 2007, 16 p.
- Investing in midwives and others with midwifery skills to save the lives of mothers and newborns and improve their health. UNFPA, ICM, 2008, 32 p.
- Midwives: making a difference in maternal health. Making Pregnancy Safer newsletter, issue 2, 2006, 8 p.

4. Facts and figures

- Millenniumdoel 5: in 2015 moet het percentage vrouwen dat overlijdt door complicaties bij zwangerschap of bevalling met driekwart verminderd zijn ten opzichte van 1990.
- In 1990 overleden naar schatting 550 000 vrouwen aan complicaties tijdens zwangerschap en geboorte. In 2005 zijn dat er nog steeds 530 000. Dat is ruim één vrouw per minuut! In 2015 moet

de internationale gemeenschap bereikt hebben dat er 400 000 vrouwen minder overlijden in het kraambed (bron: [website Ministerie van Buitenlandse Zaken](#)).

- Jaarlijks sterven 1000 vrouwen op iedere 100.000 geboorten in Afrikaanse landen ten zuiden van de Sahara tijdens de zwangerschap, de bevalling of in de weken daarna. Ter vergelijking: in Westerse landen sterven 8 vrouwen per 100.000 geboorten. ([NRC Handelsblad 23 februari 2008](#))
- Millioenen vrouwen hebben geen vorm van zorg bij de geboorte van hun kind - bijna 1 op de 4 vrouwen in ontwikkelingslanden is alleen, of heeft een kennis of buurvrouw die ze bij de geboorte bijstaan - dit is niet veranderd sinds 1990 (source: [Maternal health factsheet -DFID](#))
- De regio's met het laagste aantal geboorten onder deskundig begeleiding zijn Zuid Azië en subsahara Afrika (source: [The Millennium Development Goals report 2007](#)).